

św. Łukasz

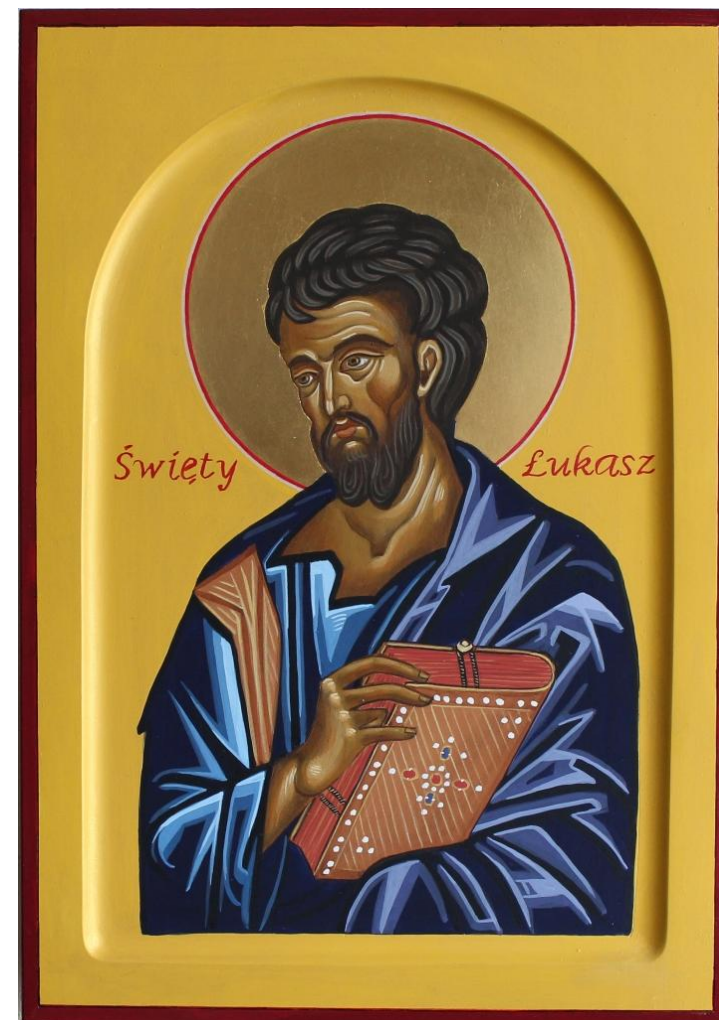

EWANGELISTA

Życiorys

Łukasz pochodził z Antiochii Syryjskiej, zajmując się leczeniem chorych. Przyjął natomiast chrzest podczas drugiej podróży misyjnej św. Pawła Apostoła (ok. 50 r. n.e.) i został jego uczniem. Był razem z Pawłem w Rzymie, Grecji i Macedonii. Był jego najwierniejszym towarzyszem.

Najstarszą wzmiankę o św. Łukaszu zawiera List św. Pawła do Filemona, jak również List do Kolosan a także Drugi list do Tymoteusza – zatem w obydwu dziełach, których autorstwo przypisuje się świętemu Pawłowi. Należy przy tym zaznaczyć, iż Łukasz nie należał do grona dwunastu apostołów Jezusa Chrystusa.

Źródła o Łukaszu

Epifaniusz stwierdza, że Łukasz był jednym z Siedemdziesięciu Apostołów, a Jan Chryzostom wskazuje w pewnym momencie, że „brat”, o którym Paweł wspomina w drugim Liście do Koryntian, to prawdopodobnie Łukasz.

Jeśli ktoś przyjmie, że Łukasz był rzeczywiście autorem Ewangelii niosącej jego imię, a także Dziejów Apostolskich, można w rozsądny sposób przedstawić pewne szczegóły jego życia osobistego. Opisuje on m.in. misje Pawła w Dziejach Apostolskich, wskazując, że był tam osobiście w tym czasie.

Współautor Listu do Hebrajczyków?

Obecność Łukasza w Rzymie wraz z Apostołem Pawłem pod koniec życia Pawła została potwierdzona przez Tymoteusza: „Tylko Łukasz jest ze mną”. W ostatnim rozdziale Księgi Dziejów Apostolskich, szeroko przypisywanym Łukaszowi, istnieje kilka relacji w pierwszej osobie, potwierdzających także obecność Łukasza w Rzymie, w tym dowodzi tego tekst w Dziejach Apostolskich, w słowach: „A kiedy przybyliśmy do Rzymu ...” Według niektórych Łukasz również przyczynił się do autorstwa Listu do Hebrajczyków.

Śmierć Łukasza oraz jego relikwie

Łukasz zmarł w wieku 84 lat w Boeotii, którego pogrzeb odbył się z „dość wczesną i powszechną tradycją”. Według Nikephorosa Kallistosa Xanthopouloza, greckiego historyka z XIV wieku (i innych), grób Łukasza znajdował się w Tebach, skąd jego relikwie zostały przeniesione do Konstantynopola w roku 357.

Obecnie relikwie świętego Łukasza znajdują się w Padwie – w kościele pod wezwaniem świętej Justyny, w Pradze – w katedrze świętego Wita oraz w Tebach.

Ikonografia

W ikonografii świętego pokazuje się często jako malującego lub piszącego.

Atrybutami świętego są: byk, wół, księga, zwój, paleta malarska, papier i kamień. Wół (albo cielę) odnoszą się do Łukasza, gdyż są one zwierzętami ofiarnymi, a Ewangelia Łukasza przypisywana Łukaszowi rozpoczyna się od opowieści o Zachariaszu, ojcu Jana Chrzciciela, który składa ofiarę w Świątyni. Wedle tradycji był lekarzem, dlatego często przedstawiany jest w czapce lekarskiej.

Patronat

Święty Łukasz jest patronem Hiszpanii, introligatorów, lekarzy, chirurgów, malarzy, rzeźbiarzy, grafików, historyków, notariuszy oraz złotników.

Wspomnienie liturgiczne

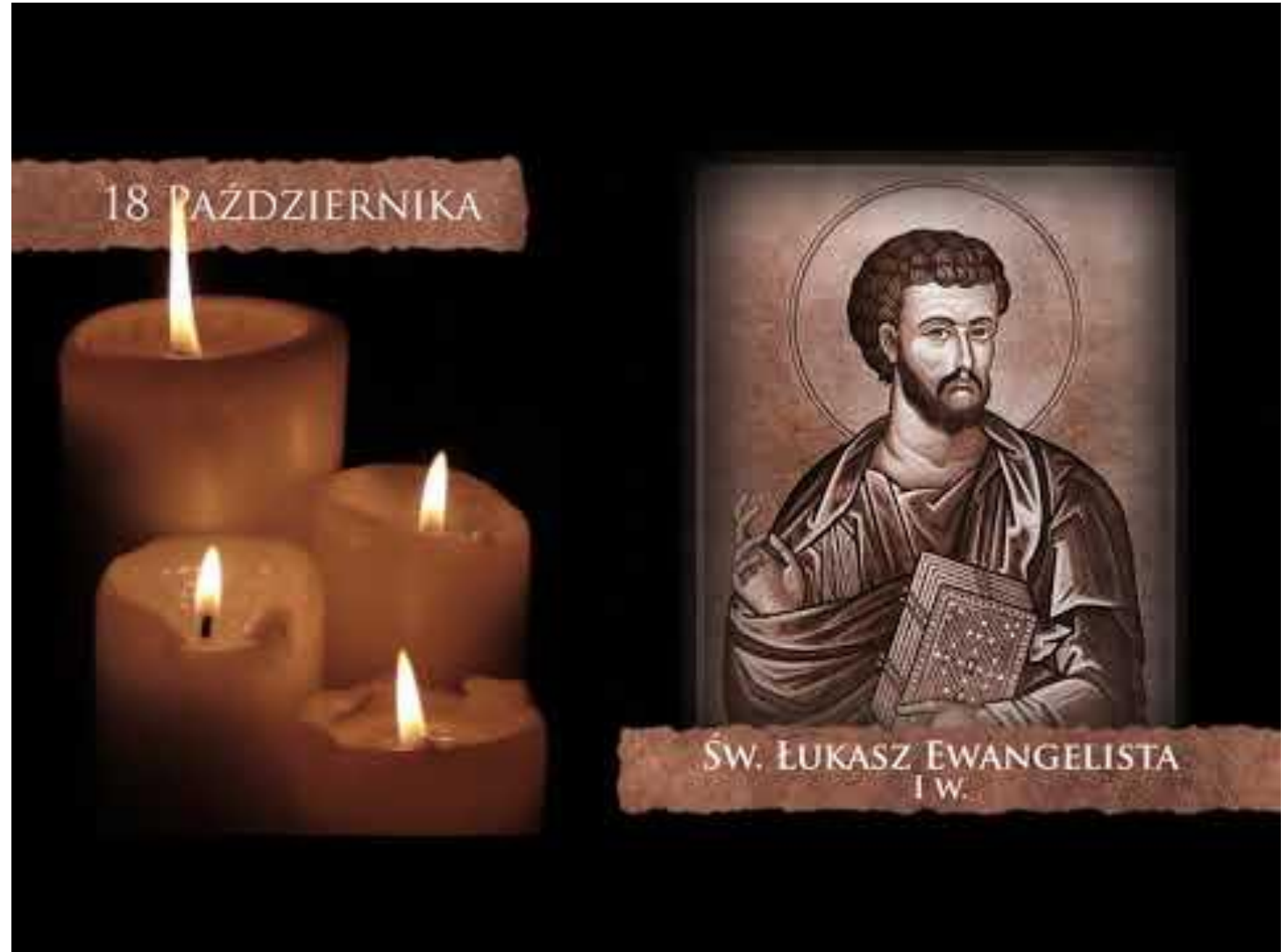

W Kościele katolickim 18 października; w Polsce ma rangę święta.

Cerkiew prawosławna wspomina świętego apostoła i ewangelistę Łukasza dwukrotnie:

18/31 października, tj. 31 października według kalendarza gregoriańskiego,

4/17 stycznia, tj. 17 stycznia (*Sobór siedemdziesięciu apostołów*).

Źródła:

- ❖ <https://www.deon.pl/215/art,20,sw-lukasz-ewangelista-bozej-dobroci.html>
- ❖ https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%81ukasz_Ewangelista
- ❖ <https://brewiarz.pl/czytelnia/swieci/10-18.php3>
- ❖ <https://kosciol.wiara.pl/doc/490337.Swiety-Lukasz-Ewangelista-Badacz-dokladny>
- ❖ https://en.wikipedia.org/wiki/Luke_the_Evangelist
- ❖ wyszukiwarka grafiki google
- ❖ <https://www.youtube.com/watch?v=GV5C46yh2GA>